

NKM- 2017/01

Na osnovu člana 3.stava 2. tačke 6 i 11. Zakona Br. 04/L-44 o Nezavisnoj Komisiji za Medije i Zakona Br. 05/L-027 o Digitalizaciji Zemaljskog Radio Prenosa, NKM usvaja:

UREDJA ZA OPERATORA MULTIPLEKSA NA DRŽAVNOM NIVOU

ČLAN 1 SVRHA

Ova Uredba određuje prava i obaveze, opšte uslove i kriterijume koji se zahtevaju da sprovode operatori multipleksa licencirani od strane NKM-a, uključujući pružanje dovoljnog kapaciteta za pružaocu medijskih usluga.

ČLAN 2 DELOKRUG

Ova Uredba će se primeniti za operatore Multipleksa Javnog Servisa i za dva operatera multipleksa na državnom nivou u skladu sa Zakonom o Digitalizaciji Br. 05/L-027.

ČLAN 3 DEFINICIJE

1. **Operator multipleksa** - pravno lice koje pruža tehničku infrastrukturu za zemaljsku distribuciju digitalnih programa i dopunske usluge za digitalni prenos podataka;
2. **Mrežni operater** - je svako pravno lice koje pruža bilo kakav oblik mreže za prenos programa ili uslugu prenosa publici i koje poseduje odgovarajuću dozvolu ili ovlašćenje izdato do strane NKM-a;
3. **Multipleks** – (u daljem tekstu "MUX") je standardizovani skup digitalnih signala izraženih u Mbit/s (Mega-bit u sekundi) koji sadrži nekoliko televizijskih i/ili radio programa i/ili druge podatke koji se istovremeno prenose i emituju i čiji nizovi su grupisani;

4. **Multipleks sa drzavnim pokrivanjem** – Operator MUX-a licenciran od strane NKM-a, koji kroz Plan Frekvencija za Zemaljsko Digitalno Televizijsko Emitovanje u Republici Kosovo pokriva celu teritoriju Republike Kosovo;
5. **Audio-vizuelna medijska usluga (AVMU)** - podrazumeva jednu uslugu koja je pod uredišćkom odgovornošću pružaoca programskih usluga i čije je osnovno načelo pružanje programa u cilju informisanja, zabave ili obrazovanja celokupnu javnost putem elektronskih komunikacionih mreža;
6. **Audio medijska usluga (AMU)** - usluga koja je pod uredišćkom odgovornošću pružaoca audio medijske usluge i čiji je osnovno načelo pružanje programa u cilju informisanja, zabave ili obrazovanja celokupne javnosti putem elektronskih komunikacionih mreža. Audio medijska usluga je ili jedan radio prenos, jedna audio medijska usluga na zahtev ili komercijalna komunikacija u audio medijskim uslugama;
7. **Pružalac medijskih usluga (PMU)** –fizičko ili pravno lice koje ima uredišćku odgovornost za izbor sadržaja audio ili audiovizuelnog programa audiovizuelne medijske usluge i koji određuje način njihove organizacije;
8. **Zemaljska Digitalna Televizija** – televizijski sistem putem kojeg se televizijski programi emituju korisnicima preko zemaljske radio opreme kroz multipleks, u skladu sa televizijskim digitalnim standardnom;
9. **Licenca** - dozvola izdata od strane NKM-a za operatora multipleksa za obavljanje delatnosti emitovanja u Republici Kosovo;
10. **Licencirani** - pravno lice licencirano od strane NKM-a da deluje kao operator multipleksa;
11. **DVB-T2** (Digital Video Broadcasting – Terrestrial) – Digitalni Zemaljski Video Prenos;
12. **H.264 i H.265/HEVC** – standarde kompresije audio-video podataka;
13. **Mreža sa jednom istom frekvencijom (Single Frequency Network SFN)** – Sinhronizovana mreža predajnika koja širi iste signale na istom kanalu prenosa;
14. **VHF Opseg** – Opseg 174-230 MHz;
15. **UHF Opseg** – Opseg 470-862 MHz;
16. **Plan frekvencija za emitovanje** - plan frekvencija radio emitovanja ili televizijskog emitovanja utvrđenog od strane nadležnog organa za telekomunikacije za Nezavisnu Komisiju za Medije i koji se upravlja od strane Nezavisne Komisije za Medije;

17. **ITU** – Međunarodna Unija za Telekomunikacije;
18. **EPG** – Elektronski Programske Vodič;
19. **LCN** – Logički Raspored Kanala;
20. **CAM** (Conditional Access Module) – Modul za Uslovni Pristup;
21. **Televizija standardnog kvaliteta (SDTV)** - usluga sa standardnim kvalitetom slike i zvuka, u skladu sa odgovarajućim preporukama Međunarodne Unije za Telekomunikacije (preporuke ITU-a);
22. **Televizija visokog kvaliteta (HDTV)** - je usluga kojom se pruža slika i zvuk boljeg kvaliteta u odnosu na standardni kvalitet, tako što se povećava broj analiziranih linija po slici, menjanjem načina analiziranja slike, povećavanjem razmera stranica slike na 16:9 i menjanjem kolorimetrijskih karakteristika slike, u skladu sa odgovarajućim preporukama;
23. **Set-up-box (STB)** – poseban uređaj za prijem, dekodiranje i transformaciju digitalnog televizijskog signala u jedan prikladan oblik za reprodukciju slike, glasa i ostalih informacija.

ČLAN 4 OPŠTE ODREDBE

1. Licencirani je ovlašćen da koristi frekvencije u skladu sa tehničkim parametrima i zoni pokrivanja određenim u licenci.
2. Licencirani je ovlašćen da deluje u skladu sa određenim pravilima u vezi sa korišćenjem radiodifuznog spektra, u skladu sa Planom Frekvencija za Zemaljsko Digitalno Emitovanje u Republici Kosovo kao i po ITU standardima koji definišu DVB-T2 i H.264 ili najnoviji (H.265/HEVC).
3. Prostiranje pokrivenosti na državnom nivou, od strane Operatora MUX-a treba da se obavi prema sistemu Mreže sa Jednom Istom Frekvencijom (u daljem tekstu SFN).
4. Kapacitet MUX-a može takođe da se koristi i za dodatne usluge vezane za emitovanje: prevoda, EPG, digitalna audio emitovanja i teletekst. Ove usluge neće prelaziti 20% od ukupnog kapaciteta MUX-a.
5. Raspodela kapaciteta multipleksa u vezi uključenja stranih kanala, sa otvorenim ili placenim emitovanjem, će se odrediti posebnim aktom od strane NKM-a.
6. U slučaju da je operator MUX-a istovremeno je i PAMU, će voditi razdvojena računovodstva za aktivnosti vezane za upravljenje multipleksa i upravljanje PAMU.

ČLAN 5 OPŠTI USLOVI

1. Licencirani treba u svakom trenutku poštovati međunarodne odredbe koje proizilaze iz Međunarodne Unije za Telekomunikacije (ITU) u vezi sa digitalnim zemaljskim emitovanjem kao i drugi odgovarajući akti koji se primenjuju u Republici Kosovo.
2. Pre pristupa kapacitetu dodeljenog multipleksa, programi PMU treba da budu kodirani od strane MUX-a u skladu sa standardom kodiranja ITU-T H.264 (ili najnoviji). Dok, poslednji primalac treba da bude određen sa standardom kodiranja ITU-T H.265/HEVC koji podržava i standard H.264.
3. Javni emiter koristi multipleks za svoje kanale i eventualno za druge nekomercijalne kanale pod uslovima usvojenih od strane NKM-a.
4. Operator MUX-a je dužan da obezbedi svim pružaocima audiovizuelnih medija usluga jednake uslove i bez diskriminacije pristup multipleksu kojim upravlja operator MUX-a, u smislu prava distribuiranja programa, koristeći digitalnu radio difuzivnu tehnologiju emitovanja.
5. Licencirani je dužan da koristi digitalni kapacitet prema uslovima određenim od strane NKM.
6. Licencirani ne može promeniti kapacitet određen od strane NKM-a za distribuciju programa koji koriste tehnologiju za televiziju visoke rezolucije (HD) bez odobrenja NKM-a. Kapacitet rezervisan za tehnologiju televizije visoke rezolucije (HD) će biti na raspolaganju na jednake i ne diskriminirajuće uslove za emitovanje i distribuciju programa svih PMU.
7. Licencirani je dužan da pruža usluge digitalnog emitovanja tehnickog kvaliteta u skladu sa tehničkim standardima definisanim u Paketu Licence NKM-a.
8. Licencirani je dužan da obezbedi pokrivenost na državnom nivou.
9. Licencirani je dužan da primenjuje Uredbu o Logičkom Rasporedu Kanala.

ČLAN 6 ODNOS OPERATERA MULTIPLEKSA I MREŽNOG OPERATORA

1. Operator multipleksa, na osnovu člana 7, stav 2 Zakona Br. 05 / L-027 za Digitalizacije Radio-difuzije Zemaljskog Emitovanja, može biti takođe i mrežni operator za zemaljsko digitalno emitovanje.
2. Operator multipleksa na državnom nivou koji je i mrežni operator za zemaljsko digitalno emitovanje će izgraditi mrežu u skladu sa kriterijumima određenim od strane NKM-a što se tiče realizacije pokrivenosti i drugih tehničkih aspekata.

3. U slučaju kada operator multipleksa nije i mrežni operator za zemaljsko digitalno emitovanje, operator multipleksa koristiće usluge emitovanja jednog mrežnog operatora licenciran od strane NKM-a.
4. Operator multipleksa koji je i mrežni operator, će voditi odvojene račune računovodstva za aktivnosti u vezi sa upravljanjem multipleksom i upravljanje mrežom.

ČLAN 7 TEHNIČKI USLOVI

1. Operator MUX-a će koristiti DVB-T2, H.264 ili najnoviji (H.265/HEVC) sa kapacitetom od najmanje 37 Mbit/s.
2. Operator MUX-a treba da obezbedi da pružanje signala za poslednje korisnike treba da podržava ove minimalne standarde:
  - 2.1 kompatibilni za prijem signala DVB-T2 H.265/HEVC, koji podržava i standard H.264;
  - 2.2 prijem frekvencijskog opsega VHF 174-230 MHz i UHF 474-862 MHz;
  - 2.3 demodulacija COFDM QPSK/16QAM/64QAM/256QAM;
  - 2.4 podržavanje LRK (logički raspored kanala);
  - 2.5 podržavanje CAM (modula za uslovni pristup);
  - 2.6 podržavanje EPG;
  - 2.7 podržavanje teleteksta, prevoda, raznovrsnosti jezika; i
  - 2.8 podržavanje video standarda SD i HD.

ČLAN 8 ELEKTRONSKI PROGRAMSKI VODIČ (EPG)

1. Operator MUX-a treba da pruži korisnicima mogućnost pristupa na usluge EPG. Ove usluge omogućavaju korisnicima da pomoći daljinskog televizijskog upravljača pretraže u meni informacija prema rasporedima, izborom i informisanjem o vremenu, naslovima, kanalima ili žanrovima programa.
2. Operator MUX-a treba stalno da ažurira elektronski programske vodič sa podacima koje će se osigurati od strane PMU-a, tako da korisnici imaju pristup informacijama.

ČLAN 9 **OBAVEZE OPERATORA MUX-a PREMA PAMU-a**

1. Licencirani je obavezan da obezbedi fer, ravnopravne i nediskriminatorne uslove za pristup MUX-u, za sve pružaoce audivizuelnih medijskih usluga licenciranih od strane NKM-a
2. Licencirani je obavezan da uključi u MUX-u samo PAMU-a licencirane od strane NKM-a za emitovanje u MUX-u.
3. Određivanje cene za uključivanje u MUX-u biće određena na osnovu proračuna kapaciteta korišćenja prostora (Mbit/s).
4. Za svaku promenu usluga prema PAMU-a Licencirani je obavezan da uzme prethodnu saglasnost od strane NKM-a.
5. Licencirani je obavezan da uključi u MUX sve PAMU-a licencirane od strane NKM-a za analogno emitovanje za obavezno prenošenje prema članu 18. Zakona o Digitalizaciji kao i odgovarajućeg podzakonskog akta NKM-a.

ČLAN 10 **PRIMENA ZA STRANO VLASNIŠTVO**

Strano vlasništvo jednog operatora MUX-a je dozvoljeno samo u slučaju komercijalnih preduzeća legalno registrovanih u Republici Kosovo u skladu sa važećim zakonima.

ČLAN 11 **TRAJANJE I OBNAVLJANJE LICENCE**

U skladu sa članom 21. stav 1. tačka 2.1 Zakona o NKM-u, trajanje i obnavljanje licence za operatora MUX-a biće 10 godina.

ČLAN 12 **PRENOS LICENCE**

1. Zahtev za promenu vlasništva licence NKM-a biće razmatrano u skladu sa postupcima određenim od strane NKM-a.
2. Licenca NKM-a može se preneti na drugo lice samo uz prethodnu pismenu saglasnost od strane NKM-a.

ČLAN 13 **GODIŠNJE TARIFE ZA LICENCU**

Licencirani je dužan da plati godišnju tarifu za licencu multipleksa određenu posebnim aktom NKM-a.

ČLAN 14 IZVEŠTAVANJE

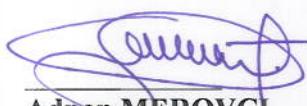
Lincencirani je dužan da podnese NKM-u godišnji izveštaj u vezi njegovih aktivnosti prema zahtevima NKM-a.

ČLAN 15 SANKCIJE

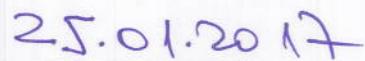
Za kršenje ove Uredbe, NKM će preduzeti zakonske mere u skladu sa Zakonom o Digitalizaciji Br.05/L-027 i Zakona o NKM-u Br.04/L -44.

ČLAN 16 STUPANJE NA SNAGU

Ova Uredba stupa na snagu na dan potpisivanja.

Adnan MEROVCI
Predsednik NKM-a

Datum: